

13/01/2018

L'alabastre de Sarral reivindica la seva vigència amb una exposició de dissenys actuals al Pati de la Diputació de Tarragona

La mostra, que també dedica un espai a peces més tradicionals, s'emmarca en el centenari del primer taller d'alabastre modern en aquesta localitat de la Conca de Barberà

Un modern seient de línies corbes, una làmpada translúcida, una robusta tauleta d'aires orientals, joies que canvien de color amb la claror... L'alabastre que actualment es fa a Sarral sembla no tenir límits quant a ús i varietat, tal com es fa palès a l'exposició que acaba d'obrir portes al Pati del Palau de la Diputació de Tarragona. La mostra, titulada '1919-2017 Any Alabastre Sarral', s'emmarca en els actes del centenari de la creació del primer taller d'alabastre modern en aquesta localitat de la Conca de Barberà.

L'exposició, que es pot visitar fins al 4 de febrer, s'atura principalment en els dissenys més actuals que es poden dissenyar i confeccionar amb aquest mineral blanquinós, tradicionalment usat en escultura, arquitectura i decoració. També hi ha un apartat dedicat a peces tradicionals sorgides dels primers tallers que van funcionar a Sarral, impulsats per dos empresaris: l'italià Victor Arcangioli i el francès Maurice Raud.

La mostra, un dels darrers actes que s'han programat dins l'Any Alabastre Sarral, s'ha inaugurat aquest divendres, dia 12, en un acte encapçalat pel president de la Diputació de Tarragona, Josep Poblet, acompanyat de l'alcalde de Sarral, Josep Amill i de la resta de regidors municipals; del comissari de l'exposició, Damià Amorós; del diputat de la Diputació Mateu Montserrat; de la consellera comarcal de Cultura de la Conca de Barberà, Carme Amenós; del prior del Monestir de Poblet, P. Rafael Barruè, i de la regidora de l'Ajuntament de Tarragona Maria Elisa Vedrina. Davant del nombrós públic assistent, uns i altres han destacat la importància d'aquesta activitat artesanal i industrial en el desenvolupament econòmic del municipi al llarg del segle vint. Una activitat que, al mateix temps, ha situat Sarral en el mapa català de l'artesanía, l'art i la creativitat.

Una activitat arrelada

La relació de Sarral amb l'alabastre, explotat en algunes ocasions com a guix, ve de lluny. Tradicionalment s'ha esmentat l'època romana com a punt d'inici de les extraccions de guix i alabastre per nodrir la ciutat de Tàrraco, si bé no existeixen proves reals d'aquesta explotació. Sí que està documentada, en canvi, l'explotació de pedreres sarralenques durant l'Edat Mitjana, per fer-ne guix i també per a finalitats artístiques. Amb aquest material, l'escultor Damià Forment va realitzar el retaule major del Monestir de Santa Maria de Poblet, i a partir d'aquest moment, l'alabastre de Sarral va augmentar el seu prestigi.

Els primers tallers moderns daten de principi del segle XX. Un carregament d'aquest guix

sarralenc va cridar l'atenció dels empresaris Maurice Raud, francès, i Victor Arcangioli, italià, a l'estació de França de Barcelona, on tots dos acabaven d'arribar fugint de la primera Guerra Mundial. Aquests empresaris van establir-se a Sarral i hi van crear el primer taller d'alabastre modern el mateix 1917, conjuntament amb un empresari local. Van iniciar, també, l'explotació de noves pedreres i van encetar llaços comercials amb diferents interlocutors.

La presència d'alabastre de Sarral a l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i la presentació de nous dissenys, juntament amb una professionalització dels treballadors i l'arribada de nous escultors a Sarral, van revifar la flama de l'alabastre, fins el punt que a les dècades dels 60, 70 i 80 hi va haver més de 30 tallers, amb uns 500 treballadors en conjunt. Durant aquest període a Sarral es comença a treballar amb pedra d'alabastre procedent d'altres localitats. La crisi econòmica dels anys 90, així com la manca d'innovació en el sector van provocar una davallada i la desaparició de moltes fàbriques. Actualment hi ha 6 tallers d'alabastre al municipi i un museu dedicat a aquesta artesanía.

Durant el 2017 i principis de 2018, i a través de l'Any Alabastre Sarral, l'Ajuntament sarralenc, diferents entitats i associacions, particulars i empreses dedicades a la indústria de l'alabastre impulsen una vintena d'actes per reivindicar i dinamitzar aquesta activitat tan arrelada al municipi.